

ECLI	ECLI:NL:RVS:2023:2402
Datum uitspraak	21 juni 2023
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 29 augustus 2019 heeft de burgemeester van Amsterdam de woning van [appellante] op het adres [locatie] in Amsterdam per 5 september 2019 voor drie maanden gesloten. De burgemeester heeft op 16 augustus 2019 een bestuurlijke rapportage gekregen van de politie en een aanvulling daarop op 29 augustus 2019. In die rapportages staat een verslag van het bezoek aan de kelderbox van de woning van [appellante]. De aanleiding daarvoor was de aanhouding van de meerderjarige zoon van [appellante]. Hij was betrokken bij een plofkraak in Aken. In de kelderbox van de woning heeft de politie explosieve materialen gevonden. Deze explosieve materialen kunnen worden gebruikt bij plofkraken. Ook zijn er bivakmutsen, een breekijzer, een hoofdlampje en grote tassen gevonden. Al deze spullen zijn van de meerderjarige zoon van [appellante]. Hij woont bij haar en staat op haar adres ingeschreven. Omdat de politie in 2016 dezelfde soort materialen in de kelderbox van [appellante] had gevonden, heeft de burgemeester besloten niet eerst een waarschuwing te geven, maar de woning meteen te sluiten voor drie maanden.

Persbericht

Burgemeester Amsterdam mocht woning niet sluiten na vondst explosieve materialen

De burgemeester van Amsterdam was niet bevoegd om in augustus 2019 een woning voor drie maanden te sluiten, nadat in de kelderbox explosieve materialen voor plofkraken waren gevonden. De burgemeester mag op grond van de Gemeentewet alleen een woning tijdelijk sluiten als er in of rond de woning sprake is van ernstige overlast of in het geval van een noodsituatie waarin snel moet worden gehandeld. Daarvan was in dit geval geen sprake. Dat blijkt uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van vandaag (21 juni 2023). In de

Eerste Kamer ligt nu een wetsvoorstel om de bevoegdheid voor de burgemeester in de Gemeentewet te verruimen.

Aanleiding

Aanleiding voor de tijdelijke sluiting van de woning was de aanhouding van de meerderjarige zoon van het gezin na een plofkraak in Aken. De zoon is in voorlopige hechtenis genomen. De politie vond dezelfde dag explosieve materialen in de kelderbox bij de woning. Naast deze materialen vond de politie in de kelderbox bivakmutsen, een breekijzer, een hoofdlampje en grote tassen. Alle spullen zijn meteen in beslag genomen.

Geen overlast, geen noodsituatie

Plofkraaken zijn ernstige strafbare feiten die veel maatschappelijke impact hebben. Daarom heeft de Afdeling bestuursrechtspraak begrip voor de behoefte van de burgemeester om het signaal af te geven dat daartegen wordt opgetreden. Maar daarbij is de burgemeester vanzelfsprekend gebonden aan de bevoegdheden die de wet haar biedt. In dit geval is de openbare orde in de omgeving van de woning niet verstoord door de handelingen die in de kelderbox zijn verricht en de materialen die daar zijn aangetroffen. Uit politierapportages blijkt niet van langdurige en regelmatige overlast die maatschappelijk onaanvaardbare vormen aannam, vergelijkbaar met drugsoverlast. Dat is wel vereist als de burgemeester een woning wil sluiten op grond van “verstoring van de openbare orde”. Dat is namelijk wat de wetgever wilde toen deze bevoegdheid in de Gemeentewet werd opgenomen. Zowel voor als na het politieonderzoek zijn geen meldingen geweest over activiteiten of personen in de woning of de kelderbox. Ook hebben er geen incidenten in de kelderbox plaatsgevonden. Omdat de politie de explosieven in de kelderbox meteen heeft meegenomen na ontdekking, was er geen sprake meer van een noodsituatie toen de burgemeester zes weken later de woning sloot. Onder deze omstandigheden was er naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak dus geen acuut (levens)gevaar voor de bewoners van de omringende woningen. De burgemeester mocht daarom ook niet met een noodbevel de woning sluiten.

Wetsvoorstel bij de Eerste Kamer

Het besluit van de burgemeester om in dit geval de woning te sluiten kan naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak dus niet worden gebaseerd op de bevoegdheden in de Gemeentewet die de burgemeester daarvoor heeft gebruikt. In de Eerste Kamer is op dit moment een wetsvoorstel in behandeling dat een verruiming inhoudt van de bevoegdheid van de burgemeester in de Gemeentewet. Als de Eerste Kamer dat voorstel aanneemt en de wet op dit punt is gewijzigd, dan zullen burgemeesters over ruimere bevoegdheden beschikken om woningen te kunnen sluiten.